

בנין יעקב

פרשת במדבר

אמרים יקרים מפנינים נפלאים
לעודד הלבבות בימים המאירים
להבהיק עיניים ביהלום וספירים

תוכן הענינים

פרשת במדבר

מנין בני ישראל להודיע חיבתן וחשיבתן.....ה
גודל כח האחדות ודיבוק חברים.....יא

אייר תשפ"ב

© כל הזכויות שמורות

להערות אפשר לפנות לטל-פקס : 02-999-8201

או למייל : GMAIL.COM@3122131

ניתן להשיג הקונטרס

בירושלים : 053-31-53-661 050-41-75-336

בבית שמש : 052-76-30-720

כמו כן ניתן להשיג את סדרת הקונטרסים

בנין יעקב על המועדים

אלול - תשרי • חנוכה • שבב"ם • פורים - ד' פרשיות

חודש ניסן - חג הפסח - ספירת העומר • שבועות • בין המצרים

וכן בנין יעקב על התורה: בראשית • שמות

פרשת במדבר

מנין בני ישראל
להודיע חיבתן והשיבתן

מתוך חיבתן מונה אותם בכל שעה

בפרשתן (במדבר א-ב) "וידבר ה' אל משה במדבר סיני באהל מועד וגו' שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם" וגו'. וברש"י כתב: מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה, כשיצאו ממצרים מנאן, וכשנפלו בעגל מנאן לידע מנין הנותרים. וכן כשבא להשרות שכינתו עליהן מנאן, שהרי באחד בניסן הוקם המשכן, ובאחד באייר מנאם.

והנה ענין המנין כבר המליצו הצדיקים על כך שהוא כעין מה שאמרו חכמינו ז"ל (כבא מציעא כא:): דבדבר חשוב, אדם עשוי למשמש בכיסו בכל שעה ושעה, מחמת חביבותו, וכמו כן כביכול הקב"ה מתוך גודל אהבתו לעמו ישראל אינו מסיר השגחתו מהם לרגע, ומתוך חיבתן מונה אותם בכל שעה ושעה.

בני ישראל הנם כדבר שבמנין שאינו בטל לעולם
מחמת השיבותו

ובספ"ק מבואר הטעם שצוה השי"ת למנאן, כדי שיהיו בני ישראל כדבר שבמנין, על פי מה דקיימא לן (ביצה ג:): 'דבר שבמנין אפילו באלף לא

במיל'. כלומר שיכירו וידעו ערך מעלתן וחשיבותן כבני מלכים, ויהיה חשוב בעיניהם כל מעשה עבודתן ועסקם בתורה ובמצוות. [ובשם הרה"ק החידושי הרי"ם זיע"א מתאמרא, דהיינו טעמא שקוראין פרשה זו בכל שנה ושנה דייקא קודם חג השבועות זמן מתן תורתנו, כדי להורות לבני ישראל עד כמה חביבה עבודתן לפניו יתברך שמו, ולהודיעם שראשית דבר חובה עליהם להכיר בגודל מעלתן כעם הנבחר, וזו היא ההכנה הראויה קודם קבלת התורה, כי אם אין האדם מכיר בערך עצמו וכוחות נפשו, אי אפשר שיקבל עליו עול תורה].

וכן מבואר בדברי השל"ה הקדוש (דרך חיים תוכחות מוסר): דהמנין היה כדי להשרות עליהם שכניה. ועל כל אדם מוטל לעשות כן, דהיינו שיחשוב את עצמו לדבר שבמנין וכאלו הכל תלוי בו, גם יחשוב שהכל תלוי בפעולתו. וכמו שאמרו רבותינו ז"ל (קדושין מ:): לעולם יחשוב האדם כאלו העולם חצי חייב וחצי זכאי, עשה עבירה נמצא מכריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה, עשה מצוה מכריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות, וככה יחשוב תמיד.

חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם

ובכל שעה צריך שיעמוד נגד עיניו גודל חשיבותו וחביבותו אצל הבורא יתברך, ויחשוב בלבו כאילו הוא יחיד בעולם כמאמר הכתוב (שמות ד כב) "בני בכורי ישראל", ויכיר בתפקידו הרם שעל ידי מעשיו הטובים מכריע את כל העולם לזכות, ובר כבוד צריך שישים אל לבו גודל האחריות המוטלת עליו, הן לגבי עצמו והן לגבי הדורות הבאים, שהרי על ידי הזהירות במעשיו מקיים עולם מלא. וכן שנו חכמינו ז"ל במשנה (סנהדרין לו:). חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם, וכמו שפירש רש"י 'בשבילי נברא העולם' כלומר: חשוב אני כעולם מלא, ולא אמרד את עצמי מן העולם בשביל עבירה אחת.

וזהו שאמר 'מתוך חיבתן מונה אותם' כלומר שכל יחיד ויחיד הוא דבר המנוי, ויש לו חשיבות כשלעצמו, כאילו היה יחיד בעולמו, וכל פעולה קטנה או גדולה שעושה, יש בה כדי להשפיע על כל העולם כולו לטב ולמוטב, ובידו להכריע את כל העולם כולו לכף זכות.

יצייר בדעתו כאילו הוא יחיד בעולמו ומבלעדי עבודתו אין קיום לעולם כלל

ובן מצינו (סוכה נג.) אצל הלל הזקן כשהיה שמה בשמחת בית השואבה היה מרקד ואומר 'אם אני כאן הכל כאן, אם אין אני כאן מי כאן'. ומבאר התפארת שמואל (לסוכות ד"ה א"י) שהיא בבחינת "ויגבה לבו בדרכי ה'" (דברי הימים י"ו), וכמבואר בספה"ק כי העשרת הדברות נאמרו בלשון יחיד 'אנכי ה' אלוקיך', 'לא יהיה לך', לרמז שהאדם יצייר בדעתו ובמחשבתו כאילו הוא יחיד בעולם ואין שום עוד בריה זולתו, והשי"ת ארון כל, חפץ ממנו שהוא יעבוד אותו, ואם הוא לא יעבוד מי יעבוד את ה', ותורה מה תהא עליה, כן צריך האדם לחשוב תמיד בלבו, וממילא יעבוד את ה' כפי הראוי. והיינו דאמרו חכמינו ז"ל 'חייב אדם לומר בשבילי נברא העולם'.

וזהו שאמר הלל הזקן 'אם אין אני כאן מי כאן' מי יעבוד את ה', הלא בשבילי נברא העולם, ולימד דרך זה לעולם שתמיד יחשוב האדם כן בלבו שאין שום איש בעולם יותר ממנו, ואם הוא לא יעבוד את ה' לתהו בראה, ועל ידי זה תהיה עבודתו תמיד רצויה בעיני ה'.

צריך כל אחד להאמין בעצמו שהשי"ת משתעשע כשעושה רצונו

וידוע מה שכתב הרה"ק רבי צדוק הכהן מלובלין זיע"א בספרו צדקת הצדיק (אות קנד): כשם שצריך אדם להאמין בהשם יתברך, כך צריך אחר כך להאמין בעצמו. רצה לומר שיש להשם יתברך עסק עמו ושאיננו פועל במל' שבין לילה היה ובין לילה אבד' (יונה ד' י) וכחיתו שדה שלאחר מיתתם נאבדו ואינם. רק צריך להאמין כי נפשו ממקור החיים יתברך שמו והשם יתברך מתענג ומשתעשע בה כשעושה רצונו.

יחשיב המצוות בעיניו ויאמין שהם מאירים בעולמות העליונים עד אין שיעור

וראה מה שכתב בספר בית אהרן (דף ד) בסדר היום שסידר הרה"ק ר' אהרן מקארלין זיע"א וזה לשונו: ובר ישראל צריך להיות יקר מאוד בעיני עצמו, וצריך להאמין בעצמו שכל מה שהוא עושה מתקן מאוד בזה"א.

טעם המנין – כדי שיכירו בטובה שעשה השי"ת עמהם

וטעם נוסף למה צוה השי"ת למנות את ישראל בכל שעה, איתא ברמב"ן בביאור הפסוק (במדבר א מה) "ויהיו כל פקודי בני ישראל לבית אבתם וגו' כל יוצא צבא בישראל", דלכאורה קשה למה הוצרך הכתוב להגיד מספר הכלל לאחר שהגיד כבר מספר הפרטי של כל שבט ושבט, ומדוע נצטוו משה ואהרן שידעו מספר מפקד העם, ומספר כל שבט ושבט, ומבאר הרמב"ן שטעם הדבר הוא, כדי להודיעם חסדו עליהם האיך שבשבעים נפש ירדו אבותיהם מצרימה, ועתה שמך השי"ת כחול הים, ועל כן פירט הכתוב המספר המדויק כך וכך בני עשרים וכו', כדי שיתבוננו ויכירו גודל חסדו יתברך אתנו, אשר משבעים נפש הרבה אותם לרוב כחול הים, וזהו שאמרו רבותינו ז"ל 'מרוב חבתם מונה אותם כל שעה', כדי שבכל עת ושעה יתבוננו ויכירו בחסדי השי"ת אתם.

א. ועוד האריך בזה (בפרשת עקב) שצריך כל אחד להחשיב כל מצוה או מעשה טוב שעושה, בביאור הכתוב (תהלים קיט, נט) "חשבתי דרכי" - לשון חשיבות, שצריך כל אדם שיהיה אצלו כל מצוה ומצוה בחשיבות גדול בעת עשייתם, כי הם עומדים ברומו של עולם וכל מצוה ומצוה הם אורות בהירות בעולמות עליונים עד אין שיעור ותכלית וכו', כי העיקר הוא שיעשה כל מצוה בשמחה ויהיה נחשב ויקר בעיניו כל דבר שעושה לגבוה.

חובת ההתבוננות בחסדי השי"ת ולהכיר בטובה

ונוגע ענין זה גם לכל אחד בפרטיות, שיתבונן האיך גבר חסד השי"ת עליו, ויעשה חשבון נפשו, על כל מה שעבר עליו לטובה מיום היותו על האדמה, שהקב"ה ברוב רחמיו וחסדיו סיפק לו כל צרכי גופו ונפשו, וזמן לו ידידים וסביבה טובה וכדומה, וכהנה וכהנה יחשוב על גדולת הבורא, ועל כל החסד אשר עשה עמו מעודו עד היום הזה, וכמו שבאר הרמב"ן שזוהי תכלית המנין כדי שיכיר האדם בטובת המקום. ודבר זה מחייב את האדם שיתבונן ויכיר בטובה שעשה ה' עמו.

טעם שמנה אותם כל אחד בפרטיות, כדי שיזכרו לטובה לפני צדיקי הדור משה ואהרן

עוד כתב הרמב"ן ז"ל טעם נוסף מדוע נצטוו משה ואהרן שידעו מספר מפקד העם, ולמה היו צריכים לדעת מספר כל שבט ושבת בפרטיות. אלא הענין הוא שיש בזה טובה גדולה ותועלת לעם בני ישראל, כי כל הבא לפני אב הנביאים משה רבינו ע"ה, ולפניו אחיו אהרן קדוש ה', להזכיר עצמו אצל הצדיק לטובה, אזי על ידי שנודע אליהם בשמו יהיה לו בדבר הזה זכות וחיים, כי בא בסוד העם ובכתב בני ישראל וזכות הרבים במספרם, וכן לכולם זכות במספר שימנו לפני משה ואהרן כי ישימו עליהם עינם לטובה, ויבקשו עליהם רחמים, ה' אלהי אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ולא ימעיט מספרכם, והשקלים כופר על נפשותיכם, ע"כ.

הוראה לדורות שיתדבקו ויכניעו עצמם לתלמידי חכמים וצדיקים

הרי לנו מפורש בדבריו הק' שבני ישראל הודיעו שמותיהם למשה ואהרן כדי שישומו עליהם עינם לטובה ויבקשו רחמים עליהם. והוא לנו הוראה לדורות שאף עלינו לאחוז באומנות אבותינו, ולהתדבק בתלמידי חכמים וצדיקים, ולהזכיר

לפניהם שמותינו ושמות צאצאינו בכל עת מצוא להפקד בדבר ישועה ורחמים, כמו שנהגו אבותינו ורבותינו.

הצדיק מקרב את כל אחד מישראל לאבינו שבשמים יהיה באיזה מצב שיהיה

ומלבד זאת יש בזה עוד מעלה יתירה ותועלת עצומה, כי כאשר מזכירים עצמם אל הצדיקים, הרי מחובת הצדיק להתנהג בטובת עין עם הבאים לחלות פניו, וכמים פנים אל פנים משפיע עליהם מזיו אור תורתו להורתם הדרך הישרה והרצויה לעבודתו יתברך שמו, וכמו שכתב בזה בספר תפארת שלמה (בפרשתן ד"ה א"י ואתכם) על מאמר הכתוב (במדבר א ד) "ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא". שבא הכתוב לרמוז על צדיקי הדור, לקרב לכל איש מבני ישראל לכל ירח ממנו נדה, ואף מי שנמצא בדרגה שפילה מאד, מכל מקום הלא מקור מחצב נשמתו הוא חלק אלקי ממעל מבני אברהם יצחק ויעקב, אשר בעבורם נברא העולם.

וזהו שאמר "ואתכם יהיו איש איש למטה" שבכל מצב שיהודי נמצא יהי עמכם יחד בצוותא, כי הלא "ראש לבית אבותיו" הוא שמקור מחצבתם מאבות העולם.

ויהי רצון מלפני אבינו שבשמים, שנוכה להכיר בחובותינו ובמעלותינו, ולהכריע את כל העולם כולו לכף זכות, ונוכה להתדבק בתלמודי חכמים וצדיקים, להתברך מפיהם, וללמוד מהם אורחות חיים בתורה ועבודת השי"ת, לטוב לנו כל הימים אמן.

גודל כח האחריות ודיכוי חברים

עצם המנין מורה על כח המאחד

בתיב "שאו את ראש כל עדת בני ישראל למשפחתם לבית אבתם". וברשי"י 'מתוך חיבתן לפניו מונה אותם כל שעה'.

הנה ידוע שעצם ענין המנין והמספר, מורה על דבר המאחד וכולל כאחד הרכה יחידים, והוא היפך הפירוד, ובא הכתוב להורות בזה לעם סגולתו, למען ידעו שאין שייך אצלם שם פירוד כלל, וכל אשר בשם ישראל יכונה נכלל הוא בכללות קדושת העם הנבחר, שהרי כל יחיד ויחיד ספור ומנוי, ומהוה חלק בלתי נפרד מכללות ישראל, ומחמת חיבתן סופרן ומנאן בכל שעה ושעה.

מעשי היחיד משפיע על הכלל כולו

אמנם מעלה יתירה וחביבה זו יש בה גם כדי לחייב את כל יחיד ויחיד באשר הוא, לדקדק ולהיות זהיר במעשיו, כי הרי מוטל עליו האחריות והערבות של כל הכלל כולו, ולא ידמה בנפשו שבמעשיו משפיע רק על עצמו, כי הרי כלל ישראל הינו קומה שלימה חטיבה אחת, ומקושרין זה לזה במנין אחד בלא שום פירוד, ומעשי היחיד משפיע על הכלל כולו לטב ולמוטב.

הטעם שלא נמנו שבט לוי בתוך בני ישראל

ומאמר נורא מובא בזה בשם הגאון רבי חיים שמואלביץ זצ"ל, שמדייק מלשון רש"י על הכתוב (במדבר א מט) "אך את מטת לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל", שפירש דהיינו טעמא שלא נמנו בני לוי בתוך בני ישראל, כי כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לכדו. דבר אחר, צפה הקדוש

ברוך הוא שעתידה לעמוד גזירה על כל הנמנין מבן עשרים שנה ומעלה שימותו במדבר, אמר: אל יהיו אלו בכלל, לפי שהם שלי, שלא טעו בעגל.

ולבאורה יקשה למה יתחייבו בני לוי כשיהיו במנין אחד עם כלל ישראל, והרי לא טעו בעגל, ואיך יתכן שמפני שנמנים עמהם יהיו נכללים בגזירה שימותו במדבר. אמנם כפי המבואר שהמנין הוא דבר פנימי המאחד חלקים רבים להיות כאחד, ואם כן כל הנמנים כאחד לא יתכן שיהיו נחלקין, כי כולו כגוף אחד וחטיבה אחת.

הכלול במנין אחד נתפס בעונם

והיינו טעמא שצוה השי"ת "אך את מטה לוי לא תפקד ואת ראשם לא תשא בתוך בני ישראל", כי אם יהיו הלויים בתוך מנין כלולות בני ישראל, אזי אף על פי שהם לא נכשלו בעון העגל, ומצד מעשיהם אין הם ראויים לעונש, מכל מקום על ידי שיהיו נכללים במנין אחד אם אלו שחטאו בעגל, הרי הם נתפסים בעונם. על דרך שאמרו חכמינו ז"ל (בבא קמא ס.) כיון שניתן רשות למשחית אינו מבחין בין צדיקים לרשעים.

הצדיקים נתפסים בעוון שוליים

ועל פי זה מיישב הגר"ח זצ"ל את התמיהה הגדולה, אשר רבים וטובים תמהו על כך, האיך היה כדבר הזה שבימי הזעם בשנות השואה האיומה, נעקדו ונשרפו על קידוש השי"ת מסולתה ומשמנה של בני היהדות החרדים, וביניהם אף גאוני עולם קדושים וטהורים, ואיך יתכן שנספו בעון שוליים.

אלא הענין הוא שכיון שכלל ישראל מאוחדים הם במנין אחד, הרי הם כנפש אחת וערבים זה לזה, ורח"ל נתפסו בעוון החוטאים שמשולי המחנה, הי"ד.

מדה טובה מרובה - המתדבק בצדיקים זוכה לרוב טובה

אמנם - מוסיף הגאון רבי חיים זצ"ל, דהרי ידוע שמדה טובה מרובה חמש מאות פעמים, אם כן בוודאי שכל הכלל כולו זוכין בזכות הצדיקים שביניהם, ואף מי שמצד מעשיו אינו ראוי לרחמים וחסדים, אך כיון שנכלל בכללות ישראל, זוכה לרוב טובה שלא לפי מעשיו, וכעין שמצינו בדברי חכמינו ז"ל (ברכות ה.) שהפליגו מאוד בגודל מעלת התפילה בציבור, שמוסוגלת לקבלת התפילה, ואפילו אם מצד מעשיו לא היה ראוי שתתקבל תפילתו, מכל מקום בזכות שכלל עצמו עם הציבור נענה מן השמים. וכן דרשו על הכתוב (איוב לו ה) "הן אל כביר ולא ימאס" שאין הקדוש ברוך הוא מואס בתפלתן של רבים.

נמצינו למדים עד כמה גדולה וחיבה כח האחדות וההתקשרות עם כללות ישראל, והאיך שחובה על כל יחיד ויחיד, להזהר במשנה זהירות, שלא לפרוש מן הציבור ולא להפרד מן הכלל ח"ו. ובשום אופן לא ישאר בבחינת נפרד שהיא היפך דרכי העבודה כידוע מפי ספרים וסופרים, וכבר הזהירו חכמינו ז"ל (ברכות סג:) 'אין התורה נקנית אלא בחבורה'.

חובת ההתקשרות בחבורה קדושה של יראי ה'

אמנם על אף כל זאת, פשוט וברור שאין לו להאדם להתחבר עם מי שאין מעשיו רצויים למקום, וכמו שכבר הורינו רבותינו ז"ל שחובה על האדם להתרחק כמטחוי קשת מחבר רע, והאיך שמוטל על כל יחיד ויחיד לחפש ולהתדבק דייקא בחבורה קדושה של יראים עובדי השי"ת, וכמו שפירש רש"י (בפירושו הראשון) דהיינו טעמא שלא נמנו הלוויים בתוך בני ישראל 'כדאי הוא לגיון של מלך להיות נמנה לבדו'.

ובן מצינו אצל מספר בני ישראל, שלא נמנו כל הכלל כולו במנין אחד, אלא תחילה נמנו כל שבט שבט כשלעצמה ורק אחר כך מנו אותם במנין הכולל. ויש בה כמין הוראה לדורות שאף על פי שכל יחיד הוא חלק מהמנין והקומה

השלימה של כלל ישראל, בכל זאת סדר התקשרותם יהיה דייקא באופן זה שכל אחד יתדבק לשבטו וחבורתו, כדי שיוכל לעבוד את השי"ת בדיבוק חברים מקשבים התואמים לפי רוחו והשקפתו.

ענין הדגלים מורה על חובת האדם להתדבק בחבורה קדושה

ונראה לומר שגם לימוד הוראה זו מפורש בפרשתינו, ומרומז הדבר בפסוק הנאמר בענין הדגלים (במדבר ב יז) "כאשר יחנו כן יסעו איש על דגלו לבית אבותם" דהנה מהותו של הדגלים במדה מסוימת מסמל ענין של הברדה ופירוד, שכל שבט ושבט היו משוייך לקבוצה בפני עצמו, ואף היו מסומנים כל קבוצה בצבע מיוחד, ודבר זה מורה על קשר מיוחד שיש לכל דוגלי דגל זה, אשר לא יתערב זר עמהם.

נמצינו למדים שאף על פי שגדול כח האחדות, וחלילה לאדם לגרום פירוד בקרב כללות ישראל, אך בד בבד צריך כל אחד להיות נמנה בדגל מיוחד, להשתייך לחבורה קדושה בדיבוק חברים בדעה אחת, ולעבוד את השי"ת כל אחד לפי דרכו שקבל מרבותיו, ולהיות מקושר בקשרי אהבה בשבטו כל אחד על פי מסורות אבותיו, וכמו שאמר הכתוב (שם א יח) "ויתלדו על משפחותם לבית אבותם".

העצה להנצל מהבלי עולם הגשמי - להתאחד תחת דגל בית אבות

וזהו שרמוז בכתוב (שם ב יז) "כאשר יחנו כן יסעו איש על דגלו לבית אבותם", כלומר האיך יזכה האדם שאפילו בעת שהוא בבחינת יסעו-דהיינו שיוצא למסע העבודה בעולם הגשמי, אך רוצה להשאר באותו מצב של התעלות ודבקות בדיוק כמו שהיה לו "כאשר יחנו" בעת שהיה חונה בבית ה' על התורה ועבודה, העצה לכך היא "איש על דגלו לבית אבותם" שיכניע עצמו ויתקשר לדגל בית

אבות, כלומר שיהיה נמנה בדיבוק חברים מקשבים בקהילה קדושה, הנאחזים באחדות תחת דגל אחד, וצועדים בדרכי מסורת אבותינו ורבותינו, או אז מובטח לו שיזכה לשמירה מיוחדת, ולהיות דבוק בה' ובתורתו הוא זורעו כל הימים.

פירש מן העבירה רק בזכות היותו מקושר לחבורה קדושה

ומאמר נורא מתאמרא על כך בשם הרה"ק רבי ישראל מרוז'ין זיע"א שהתבטא פעם על גודל הנחיצות והחובה להיות דבוק בצדיק ובחבורת חסידים, ואמר שהיה פעם חסיד אחד שעלה בליבו טינה לעבור על עבירה חמורה, אך מיד עלה במחשבתו שהרי רבו הוא בעל רוח הקודש ובודאי ירגיש במעשיו, והחליט בדעתו שאולי יעזוב את רבו ויחפש רבי שאין לו רוח הקודש, אך בכל זאת לא נחה דעתו בחשבו האך יוכל להראות פניו אל חבריו החסידים אחרי שעבר עבירה חמורה, ומפני טענה זו הוכרח בעל כרחו לבטל מחשבתו ולהתגבר על יצרו, הרי לנו עד כמה גדול כחה של חבורה והתקשרות החסידים אל רבם.

דיבוק חברים היא הדרך היחידה לשמירה מעולה

ויסוד איתן זה כבר ידוע ומפורסם מפי גדולי ישראל בדורות האחרונים, שבימינו אנו כמעט ואי אפשר להאדם להאחו בדרך התורה והיראה, בלא שיהיה מקושר לחבורה וקהילה של יראי ה', וזהו הדרך היחידה שיזכה האדם לשמור את עצמו ובני ביתו מכל רוחות שונות ומשונות המנשבות בחוצות, ומאימים לכלות כל חלקה טובה, ורק בכח מאוחד של איש את רעהו יעזורו ולאחיו יאמר חזק, יהיה בדינו הכח לשמור על גחלת הטהור של תכבה.

והשי"ת יהא בעזרינו שנוכה להתקשר ולהתדבק בחבורה של יראי ה' וחושבי שמו, ולהתעלות במעלות התורה והיראה אנו זורעינו עד עולם אמן.

